

בש"פ 3558/22 - מדינת ישראל נגד שקד דרור

בבית המשפט העליון

בש"פ 3558/22

בש"פ 3566/22

כבוד השופטת י' וילנר

לפני:

מדינת ישראל

המבקשת בבש"פ 3558/22

והמשיבה בבש"פ 3566/22:

נגד

המשיב בבש"פ 3558/22 והעורר שקד דרור
בבש"פ 3566/22:

בקשה שבע-עשרה להארכת מעצר מעבר לתשעה
חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות
אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996; ערר על החלטת
בית המשפט המחוזי בבאר שבע במ"ת 17501-10-17
מיום 18.5.2022

ב' בסיון התשפ"ב (1.6.2022)

תאריך הישיבה:

עו"ד טליה קצב

בשם המבקשת בבש"פ 3558/22:

עו"ד אורי דייגי

בשם המשיב בבש"פ 3558/22:

החלטה

1. לפני ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט נ' אבו טהה) במ"ת 17501-10-17 מיום 18.5.2022 שבו נדחתה בקשת העורר בבש"פ 3566/22 (להלן: העורר) לעיון חוזר בהחלטה להורות על מעצרו עד תום ההליכים; וכן בקשת המדינה (להלן: המבקשת) בבש"פ 3558/22, להארכת מעצרו של העורר בפעם השבע-עשרה מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים).

לבקשת העורר ובהסכמת המבקשת, הדיון בערר ובבקשה אוחד.

רקע

2. ביום 13.10.2017 הוגש כתב אישום נגד העורר המייחס לו עבירה של רצח, קבלת רכב גנוב ושיבוש מהלכי משפט. על-פי כתב האישום, העורר וישראל מלכה ז"ל (להלן: המנוח) היו חברים, ועובר לאירוע הנדון פרץ בניהם סכסוך בעקבותיו החליט העורר לרצוח את המנוח. לשם כך הצטייד העורר באופנוע גנוב ובאקדח שנשדד מבעליו. ביום 7.9.2017 נסע העורר אחרי מכוניתו של המנוח אשר ישב ברכב לצדו של הנהג. בעת שהרכב עמד ברמזור אדום, עצר העורר את האופנוע מימין לרכב וירד ממנו כשעל ראשו קסדה והוא אוחז באקדח, וירה מבעד לחלון שלוש יריות, בכוונה להביא למותו של המנוח. מיד לאחר היריות, עלה העורר על האופנוע ונמלט מהמקום. צוות מגן דוד אדום שהגיע אל המקום נאלץ לקבוע את מותו של המנוח תוך זמן קצר. לאחר מכן, העורר החביא את האופנוע והאקדח, כשהוא טעון. העורר הואשם, כאמור, בעבירות של רצח, קבלת רכב או חלק גנובים, ושיבוש מהלכי משפט.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המבקשת לבית המשפט המחוזי בקשה למעצר של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בהחלטה מיום 25.12.2017 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו. מאז ועד לבקשה שלפני, הוארך מעצרו של המשיב שש-עשרה פעמים נוספות על-ידי בית משפט זה. ההחלטה האחרונה על הארכת מעצרו של העורר, ניתנה על-ידי בית משפט זה (כב' השופט שטיין) בבש"פ 1496/22 ביום 6.3.2022. בהחלטה זו, קיבל בית המשפט את הבקשה להארכת מעצר, וקבע כי "בקשה נוספת של המדינה להארכת מעצרו של המשיב לפי סעיף 62 לחוק המעצרים לא תוגש אלא בכפוף לבדיקת ההיתכנות של העברת המשיב למעצר באזוק אלקטרוני מחוץ לכלא – זאת, בכפוף לתנאים מגבילים והפקדת ביטחונות משמעותיים [...] בדיקה כאמור תיערך מבעוד מועד על ידי שירות המבחן, והמשיב יוכל להגיש לבית המשפט המחוזי בקשה לעיון חוזר במעצרו לאור תוצאותיה" (פס' 5).

4. ביום 6.4.2022 הוגש תסקיר מטעם שירות המבחן, שהעריך כי במצבו הנוכחי של העורר, רמת הסיכון להישנות מעורבותו בעבירות אלימות – גבוהה; וכי העברתו של העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני לא יצמצם את הסיכון הגבוה הנשקף ממנו. בנוסף, שירות המבחן התרשם שהמפקחים המוצעים (אמו ושני אחיו) יתקשו להציב למשיב גבולות ולהקטין את הסיכון הנשקף ממנו. לפיכך, שירות המבחן לא המליץ על מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני.

5. ביום 18.5.2022 דחה בית המשפט המחוזי בבאר-שבע (כב' השופט נ' אבו טהה) את בקשת העורר לעיון חוזר בהחלטה להורות על מעצרו עד תום ההליכים (להלן: ההחלטה).

בית המשפט המחוזי הבהיר בהחלטתו, כי נקודת המוצא בענייננו היא החלטתו של בית משפט זה בבש"פ 1496/22. בהמשך לכך, בית המשפט עמד על התרשמותו העדכנית של שירות המבחן, שלפיה נמנע כאמור מלהמליץ על מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני – הן בשל המסוכנות הגבוהה הנשקפת ממנו והן בשל אי התאמת המפקחים המוצעים. אשר לקצב התקדמות ההליך, בית המשפט המחוזי ציין כי התיק העיקרי מתקרב "לקראת סיום, גם אם הדבר יארך עוד מספר חודשים".

על החלטה זו הוגש הערר שלפניי.

הערר

6. בערר נטען כי בית המשפט המחוזי סטה מהחלטתו של בית משפט זה בבש"פ 1496/22, וכי לא ניתן משקל מספק לחלוף הזמן והתמשכות ההליך. העורר מוסיף וטוען שבית המשפט המחוזי שגה כשנתן משקל רב להמלצת שירות המבחן, שכן במקרים רבים חשודים ברצח עצורים באיזוק אלקטרוני, למרות תסקיר שלילי בעניינם. עוד נטען, כי המפקחים שהוצעו, אמו והאחים של העורר, הם מפקחים נורמטיביים ואיכותיים; וכי שירות המבחן נתן משקל-יתר לכך שכאשר הם פיקחו על העורר לפני 18 שנים, הוא הפר את תנאי השחרור שלו. נוסף על כך, נטען כי הן שירות המבחן והן בית המשפט המחוזי התעלמו מכך שבשנת 2015, זמן קצר לפני מעצרו של העורר בתיק הנוכחי, הוא שוחרר לחלוף מעצר בבית חמתו, בפיקוח אימו ואחיו, ללא הפרות. כמו כן, נטען שבית המשפט המחוזי שגה בכך שנמנע מלהתרשם באופן בלתי-אמצעי מהמפקחים המוצעים. בנוגע לקצב התקדמות ההליך העיקרי, נטען שההליך אינו עומד לקראת סיום; ושכל מקום, כבר בשלב זה ההליכים התמשכו באופן בלתי סביר.

המשיבה עומדת על דחיית הערר והיא סומכת ידיה על החלטתו של בית המשפט המחוזי.

הבקשה להארכתהמעצר

7. המבקשת, מנגד, הגישה בקשה להארכת מעצרו של העורר - בקשה שבע-עשרה שמוגשת לבית משפט זה לפי סעיף 62 לחוק המעצרים. בבקשה נטען כי האינטרס הציבורי מצדיק את הותרתו של העורר במעצר. המבקשת מכירה בכך שההליך העיקרי מתארך באופן חריג, אך טוענת שיש לזקוף זאת בעיקר להתנהלותו של העורר; וכי מכל מקום, ביום 2.6.2022 קבוע דיון לסיום פרשת ההגנה.

עוד מדגישה המבקשת את המסוכנות הגבוהה הנשקפת מהעורר, הנלמדת מחומרת העבירות המיוחסות לו, ומהחשש לניסיון הימלטות מאימת הדין ולשיבוש מהלכי משפט מצדו. כמו כן, נטען שהמסוכנות הנשקפת מהעורר נלמדת אף מעברו הפלילי; מכך שהעבירה האחרונה שבה הורשע (החזקת אגרופן או סכין שלא כדין) בוצעה כשהיה במעצרו הנוכחי; ומהניסיון של העורר להחביא את האופנוע ואת האקדח לאחר ביצוע העבירה ולהימלטותו במשך שבוע עד שנעצר. כמו כן, המבקשת מפנה לתסקירים של שירות המבחן, ובפרט לתסקיר העדכני, שבו הוערכה מסוכנותו של העורר כגבוהה. בכל הנוגע להחלטה בבש"פ 1492/22 מצינת המבקשת כי בהחלטה נקבע שיש לקבל תסקיר עדכני שיבחן את אפשרות מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני; כי תסקיר כאמור אכן נערך; וכי מסקנותיו ברורות.

דיון והכרעה

8. לאחר עיון בחומר הרלוונטי ושמיעת הטיעונים בדיון שהתקיים לפניי, הגעתי למסקנה כי דין הערר להידחות, ודינה של הבקשה להתקבל.

הדין בערר

9. כידוע, על המבקש לעיין מחדש בהחלטה הנוגעת לתנאי מעצר להראות כי חל שינוי נסיבות מהותי ממועד מתן ההחלטה בדבר המעצר או כי התגלה מאז מידע משמעותי חדש (ראו: סעיף 52(א) לחוק המעצרים; בש"פ 966/16 זידאן נ' מדינת ישראל, פס' 7 (28.2.2016); בש"פ 103/18 ואזנה נ' מדינת ישראל, פס' 10 (29.1.2018); בש"פ 6146/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (25.9.2019)). בענייננו, לא עלה בידי העורר להראות כי מאז החלטת בית המשפט המחוזי מיום 10.10.2021 – בגדרה נדחתה בקשת העורר לעיין מחדש – חל שינוי נסיבות אשר מצדיק את שינוי ההחלטה.

10. העורר נסמך, בעיקרו של דבר, על ההחלטה בבש"פ 1496/22 אשר, כך לגישתו, הורתה, הלכה למעשה, על מעצרו בפיקוח אלקטרוני לאחר קבלת תסקיר עדכני – ולא היא. עיון בהחלטה מלמד כי בית המשפט קבע שלא תוגש בקשת מעצר נוספת אם לא תיערך על-ידי שירות המבחן בחינה מחודשת של היתכנות המשך המעצר בפיקוח אלקטרוני. בהתאם לכך, התקבל תסקיר עדכני אשר כאמור חזר והדגיש את הסיכון הגבוה הנשקף מן העורר לביצוע עבירות נוספות, ואת חוסר התאמתם של המפקחים המוצעים. נזכיר, כי העבירה שמיוחסת למשיב היא עבירת הרצח. אין צורך להכביר מילים על מסוכנותה הרבה של עבירת הרצח, אשר מקימה חזקת מסוכנות לשלום הציבור ולביטחון (ראו והשוו: בש"פ 1363/18 מדינת ישראל נ' טחימר, פס' 10 (21.2.2018); בש"פ 1281/18 מדינת ישראל נ' כחלון, פס' 17 (11.3.2018)). כמו כן, עברו הפלילי של העורר, וכן הנסיבות הספציפיות שבהן לכאורה בוצעה העבירה – המלמדות על קור רוח, תכנון, ואדישות כלפי האפשרות שייפגעו אחרים מלבד המנוח – מגבירים את המסוכנות המיוחדת הנשקפת מן העורר.

11. במצב דברים זה, לא מצאתי כי נפל פגם בהחלטתו של בית המשפט המחוזי לדחות את בקשת העורר לעיין נוסף בהחלטת המעצר בעניינו, והערר נדחה אפוא.

הבקשה להארכת המעצר של העורר

12. כידוע, במסגרת בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, על בית המשפט לאזן בין שמירה על ביטחון הציבור ותקינות ההליך הפלילי לבין זכותו של הנאשם לחירות. לשם כך, יש להביא בחשבון, בין היתר, את המסוכנות הנשקפת מן הנאשם, את חומרת העבירה המיוחסת לו, את פרק הזמן אשר חלף מאז נעצר הנאשם, את קצב התקדמות ההליך, וכן את החשש משיבוש מהלכי משפט ומהימלטות הנאשם מאימת הדין. ככל שתקופת המעצר מתארכת, נקודת האיזון נעה לעבר זכותו של הנאשם לחירות. בתוך כך, ובשים לב למכלול השיקולים הללו, ישוב ויבחן בית המשפט את האפשרות להשיג את מטרת המעצר באמצעות חלופת מעצר (ראו: בש"פ 1362/18 מדינת ישראל נ' אזולאי, פס' 9 (22.2.2018); בש"פ 4043/18 מדינת ישראל נ' גברו, פס' 12 (3.6.2018)).

13. יישום אמות מידה אלה בענייננו מוליך, כאמור, למסקנה כי יש להיעתר לבקשת המדינה ולהאריך את מעצרו של העורר. כמפורט לעיל, המסוכנות הנשקפת מהעורר גבוהה, כעולה מהתסקיר העדכני וכן מעצם העבירה המיוחסת לו – מהחמורות ביותר בספר החוקים. לא למותר להזכיר עוד את החשש הגבוה משיבוש מהלכי משפט ומהימלטות מאימת הדין, הן בשים לב לחומרת העבירות ולעונש הצפוי בגין (בהקשר זה, ראו החלטתי בבש"פ 2237/19 מדינת ישראל נ' ...)

פלונית(3.4.2019) וההפניות שם), והן בשים לב להתנהלותו הספציפית של העורר, לפני מעצרו וגם לאחריו. כמו כן חשוב להזכיר כי, כאמור, המפקחים המוצעים על ידי העורר לא נמצאו מתאימים על ידי שירות המבחן. אדגיש כי נוכח מסוכנותו הרבה של העורר, יש חשיבות רבה מאוד להתרשמות שירות המבחן מהמפקחים.

14. אשר לקצב התקדמות ההליך: פרקהזמןשחלףמעט מעצרושל העורראכןממושךביותר ורחוק מלהשביע רצון, אולםכפישצוין בהחלטה קודמת על הארכת מעצר של העורר שנתן בית משפט זה (השופט הנדל), ההתמשכות רובצת בין השאר גם לפתחו של העורר (בש"פ 1600/21 מדינת ישראל נ' דרור, פס' 2 (22.3.2021)).

מכל מקום, נראה כי ההליך העיקרי בעניינו של העורר נמצא ממש בישורת האחרונה; כאמור, סיום פרשת ההגנה היה קבוע ליום 2.6.2022.

15. מכל האמור, ונוכח מסוכנותו של העורר, עולה כי בשלב זה, באיזון הכולל בין זכותו של הנאשם לחירות לבין האינטרס הציבורי, נוטה הכף לעבר קבלת הבקשה.

16. סוף דבר: אני מורה על דחיית הערר ועל קבלת בקשת המדינה. אני מורה על הארכת מעצרו של העורר בתשעים ימים החל מיום 7.6.2022 או עד למתן פסק דין בתפ"ח 17506-10-17 בבית המשפט המחוזי בבאר-שבע, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י' בסיון התשפ"ב (9.6.2022).

ש ו פ ט ת